شناسنامه

روزنامه صبح ایران
سیاسی- فرهنگی- اقتصادی- اجتماعی
صاحب امتیاز: مهدی کروبی
مدیر مسوول: محمدجواد حق شناس
سردبیر: محمد قوچانی
تلفن: ۴-۸۸۳۲۱۷۷۳ نمابر: ۸۸۳۲۳۰۹۰
نشانی: تهران - خ کریم خان زند- شماره ۱۱۶
صندوق پستی: ۶۹۶۹ -۱۵۸۷۵
آگهی‌ها: ۲۶-۸۸۹۵۶۰۲۴ نمابر: ۸۸۹۵۹۳۰۴
روابط عمومی: ۸۸۳۲۱۷۷۵
نمابر تحریریه: ۸۸۳۱۴۳۷۶ شهرستان‌ها: ۸۸۳۲۳۲۱۱
چاپ: چاپ گستر ۴۴۹۸۱۲۱۹ بامشاد ۴۴۵۴۵۰۴۸
لیتوگرافی: رسام گرافیک ۸۸۷۵۳۰۹۳
www.roozna.com

اوقات شرعی

◆ اذان ظهر: ۱۲/۱۳ ◆ اذان مغرب: ۱۸/۳۲
◆ اذان صبح فردا: ۴/۴۷ ◆ طلوع آفتاب فردا: ۶/۱۱

زمزمه

بازداشت مدیر متخلف در استانداری تهران

دیروز منابع قضایی از بازداشت یک مدیر در استانداری تهران خبر دادند، مدیری که به گفته آنها متهم به فساد مالی در حدود ۱۹ میلیارد تومان است. این خبر در حالی منتشر شد که دقایقی پس از آن یک مسوول قضایی اعلام کرد این فرد با قرار وثیقه آزاد شده است. در این راستا سایت فردا خبر داده که این فرد از منصوبان استاندار قبلی تهران است که مسوولیت یکی از عمده‌ترین معاونت‌های استانداری را به عهده دارد.

قالیباف از بهشت به جام جم می‌رود

دیروز سایت سلام از رایزنی مقامات با قالیباف برای پذیرش ریاست صداو سیما خبر داده است. این سایت نوشته که محمدباقر قالیباف جلساتی نیز با برخی مشاوران و معاونان خود در بخش تبلیغاتی داشته و از آنها خواسته تا بررسی کنند که اگر ریاست صداوسیما به وی منتقل شد با برنامه و تیم ویژه‌ای به آنجا منتقل شوند. هم‌اکنون نیز تیمی از مشاوران رسانه‌ای قالیباف در حال بررسی این موضوع هستند که تا حدود ۶ ماه دیگر که دوره اول ضرغامی به پایان می‌رسد قالیباف به صداوسیما برود.

ناصر زرافشان ممنوع‌الخروج شد

ناصر زرافشان، از اعضای کانون نویسندگان و کانون وکلای ایران از ممنوع‌الخروج شدن خودش خبر داد. زرافشان گفته که گذرنامه وی در فرودگاه تهران ضبط شده است.

ممانعت از حضور اسانلو در مراسم ازدواج فرزندش

منصور اسانلو رئیس هیات‌مدیره اتحادیه کارگران اتوبوسرانی نتوانست به مراسم ازدواج فرزندش برود. به نوشته ادوار نیوز وی در حالی نتوانست به این مراسم برود که خانواده این فعال کارگری از مدت‌ها قبل و پس از مراجعات مکرر موفق به دریافت اجازه حضور چندساعته وی در مراسم ازدواج اولین فرزندش شده بودند.

روزشمار نهمین انتخابات

فعلا لاریجانی معرفی نمی‌شود

۲۶ اسفند ۱۳۸۳: در روزهای پایانی سال، اظهارنظرها در حمایت از هاشمی‌رفسنجانی شدت بیشتری به خود گرفت. روزنامه‌ها به نقل از علی فلاحیان، وزیر اطلاعات دولت هاشمی نوشتند: «هاشمی به عنوان رئیس‌جمهوری آینده انتخاب خواهد شد. وقتی او می‌آید که رئیس‌جمهور شود وجهی ندارد که دیگران خود را به زحمت اندازند!» حسنی امام جمعه ارومیه هم گفت: «رفسنجانی، صالح‌ترین فرد از جهات مختلف برای ریاست‌جمهوری است. من نمی‌گویم هاشمی پاک و معصوم است ولی می‌تواند با تداوم سازندگی ایجاد اشتغال کند اما باید ایراداتش را برطرف کند. کما اینکه او عوض شدنی نیست، من حسنی هم همینطور آفریده شده‌ام.» (روزنامه قدس) محسن رضایی نیز در سخنانی که فرهنگ آشتی آن را برجسته کرد، گفت: «جدی‌ترین رقیب من هاشمی‌رفسنجانی خواهد بود.» او در اظهارنظری بودار که تلنگری به هاشمی محسوب می‌شد، افزود: «در زمانی که من بر مصدر کار باشم فکر نمی‌کنم زندانی سیاسی داشته باشیم.»

کروبی کاندیدای اصلاح‌طلبان پیشاپیش نسبت به سلامت انتخابات تردید داشت. روزنامه رسالت از قول وی نوشت: «وزارت کشور دقت کند که انتخاباتی سالم برگزار شود و مردم مطمئن باشند آنچه که رای می‌دهند همانی باشد که از صندوق بیرون می‌آید و این به عنوان شبهه تقلب وزارت کشور تلقی نشود.» روزنامه آفتاب یزد نیز مصاحبه‌ای مطول با کروبی انجام داد که در آن شیخ اصلاحات به انتقادهای تندروهای اصلاح‌طلب از خود پاسخ داد. کروبی در سوالی پیرامون انتخابات مجلس هفتم، با اشاره به اینکه در انتخابات هفتم، من هیچ نقش و مسوولیت سلبی یا ایجابی نداشتم، اظهار داشت: «با این حال به اتفاق خاتمی نامه نوشتیم و پشت تریبون مجلس گفتم که برای تشکیل مجلس مهره‌چینی کرده‌اند. گفتم عده‌ای رای ندارند و می‌خواهند با دوپینگ وارد مجلس شوند. این کار فقط برای تقویت موضع خاتمی بود وگرنه در برگزاری انتخابات هیچ نقش و مسوولیتی نداشتم.» وی خطاب به تحریمی‌های انتخابات گفت: «چرا امروز به‌شدت برای انتخابات ریاست‌جمهوری تلاش می‌کنید.» کروبی در پاسخ به انتقادها به او درباره عملکردش درباره قانون مطبوعات در هنگام ریاست مجلس شورای اسلامی، اظهار داشت: «دوستان هنوز اعتبارنامه‌هایشان تصویب نشده بود، مصاحبه می‌کردند و اظهارنظر که طرح دوفوریتی قانون مطبوعات را هر چه زودتر ارائه دهند. اگر همه به صورت دقیق و صحیح عمل می‌کردیم نیازی به حکم حکومتی پیش نمی‌آمد.»

اکبر اعلمی که نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری شده بود، اعلام کرد: «برای انتخاب اعضای کابینه خود بیش از ۴۰ نفر را مدنظر دارم. کابینه گوشت قربانی نیست که قبل از تعیین ریاست‌جمهور آن را تشکیل دهیم.» در جبهه اصولگرایان تردید بر همه چیز غلبه داشت، به‌طوری که آفتاب یزد تیتر یک خود را به نقل از سخنگوی فراکسیون اکثریت مجلس اینگونه برگزید: «به دلیل اختلافات موجود فعلا لاریجانی معرفی نمی‌شود.»

شوک پرمعنای بعد از انصراف

محمدعلی ابطحی: بعد از جلسه دیروز آقای موسوی و خاتمی که در آن آقای موسوی بر ادامه کاندیداتوری تاکید داشته‌اند به نظر می‌رسد که آقای خاتمی در ساعات آینده و بعد از شرکت در جلسه مجمع روحانیون مبارز بیانیه‌انصراف خودش را از کاندیداتوری ریاست‌جمهوری به‌نفع اصلاحات منتشر کند. وقتی فردی مثل آقای خاتمی که به اتفاق نظر همه تحلیلگران، به‌خصوص بعد از سفر تاریخی شیراز و یاسوج و بوشهر به عنوان کاندیدای پیروز این انتخابات شناخته می‌شده و اکنون به‌دلیل آنکه امکان اجماع در جبهه اصلاح‌طلبان وجود ندارد، انصراف می‌دهد، نشانه توجه هوشمندانه به آینده ملت ایران است. از این پس در صورت اعلام رسمی انصراف، آقای خاتمی صحنه رقابت را برای آقایان مهندس موسوی و کروبی باز می‌گذارد تا آنان تلاش کنند که خود به اجماع برسند و هدف تغییر را که خواسته‌جامعه امروز ایرانی است تحقق بخشند. طبعا بعد از این انصراف رای‌دهندگان به آقای خاتمی به سمت آقایان کروبی و موسوی تقسیم خواهند شد. اگرچه می‌توان آقای خاتمی را درک کرد و می‌شود پذیرفت که در وضعیت جدید، اخلاقی‌ترین کار ممکن آن است که آقای خاتمی انجام داد اما نمی‌توان انکار کرد که شوک حاصل از کناره‌گیری آقای خاتمی خیلی فراگیرتر از تصور بود. معنای سیاسی این شوک، همان مفهومی است که از سفر شیراز و بوشهر و یاسوج می‌شد فهمید. اگر دوستان آقای خاتمی برخوردهای عاطفی، عقلانی و احساسی از دیروز تا حالای خودشان را جمع‌آوری کنند تکان‌دهنده خواهد بود. کاش قدر این فرصت تاریخی که فرصتی برای کشور و مردم بود شناخته می‌شد. ولی تقدیر این بود. در هرحال گرم کردن فضایی که در پی آب سرد ریخته شده بر حوزه سیاسی و انتخاباتی کشور صورت گرفته است کار بسیار سختی است که از این پس وظیفه‌آقایان کروبی و مهندس موسوی است که آن را- اگر می‌شود- بازسازی کنند. / منبع: وب نوشت

ضربان تصویر

کیوان زرگری
www.persiancartoon.com

گزارش روز

همه مردان شیخ

نگاهی به جنب‌وجوش ستاد انتخاباتی مهدی کروبی

عید امسال رنگ و بوی انتخابات به خود گرفته است؛ در این روزهای پایانی سال فعالان سیاسی زودتر از آنکه تعطیلات فرا برسد به دیدار همدیگر می‌روند و رایزنی‌ها همچنان ادامه دارد. به نظر می‌رسد آنها درصددند تا قبل از آنکه تحویل سال جدید فرا برسد تصمیم خود را برای نحوه حضور در عرصه انتخابات ریاست‌جمهوری دهم اتخاذ کنند هر چند که ستادهای انتخاباتی کاندیداها به تعطیلاتی ۱۳ روزه نخواهند رفت تا در فرصت اندکی که تا ۲۲ خرداد ۸۸ باقی‌مانده برنامه‌هایشان را تدوین کنند. البته فعالیت تشکیلاتی حامیان کاندیداها برای حضوری منسجم و تاثیرگذار در حمایت از کاندیدایشان در عرصه انتخابات دهمین دوره ریاست‌جمهوری محدود به چند ماه اخیر نیست ولی در هفته‌های اخیر با جدی‌تر شدن حضور کاندیداها، فعالیت‌های ستادهای انتخاباتی نیز صورت رسمی‌تری پیدا کرده است. در این میان حزب اعتماد ملی اولین تشکیلاتی بود که با اعلام کاندیداتوری دبیرکل خود زودتر از دیگر احزاب و گروه‌های سیاسی صریح و شفاف فعالیت‌های انتخاباتی خود را آغاز کرد. بنابراین مهدی کروبی این بار با یک تفاوت قدم به عرصه انتخابات گذاشت و آن هم وجود یک پشتوانه حزبی و اتکا به نیروی همراهانی است که چهار سال به دبیرکل خود وفادار بوده‌اند و البته حمایت چهره‌هایی که به توانایی‌های او باور دارند. از صبح ۲۱ مهرماه که مهدی کروبی کاندیدای انتخابات ریاست‌جمهوری دهم شد تا تشکیل شورای برنامه‌ریزی ستاد انتخاباتی‌اش دو ماه فاصله بود.

ستاد برنامه‌ریزی او با حضور تعدادی از اعضای حزب اعتماد ملی و چهره‌های دانشگاهی که تعلقی به این حزب ندارند تشکیل شد. ستادی که رئیسی غیرحزبی دارد، محسن رهامی عضو ارشد انجمن مدرسین دانشگاه‌ها و وکیل پرونده کوی دانشگاه مسوولیت برنامه‌ریزی ستاد انتخاباتی مهدی کروبی را برعهده گرفت و این ستاد با حضور او ۲۳ دی‌ماه به‌صورت رسمی فعالیت خود را آغاز کرد و بلافاصله کمیته‌های راهبردی و تدوین سیاست‌ها، تدوین برنامه‌ها و تنظیم برنامه‌های اجرایی در زیرمجموعه شورای برنامه‌ریزی تشکیل شد. بنابراین ستاد برنامه‌ریزی مهدی کروبی دو ماه قبل از آنکه ستاد اجرایی آن شکل بگیرد در نقش اتاق فکر به تدوین برنامه و شعارهای این کاندیدای ریاست‌جمهوری دهم پرداخت؛ شورایی که حضور چهره‌های اصلاح‌طلب غیرحزبی در آن واکنش‌های متفاوتی را در میان اصلاح‌طلبان متوجه خود کرد اما حرف و حدیث‌ها و واکنش‌هایی که به حضور چهره‌های غیرحزبی در درون ستاد برنامه‌ریزی مهدی کروبی وجود داشت، درباره ریاست ستاد انتخابات ادامه یافت. نام غلامحسین کرباسچی در هر محفلی شنیده می‌شد و این در حالی بود که او هفته‌ها در گیرودار تکذیب تلویحی اخبار شنیده شده بود تا آنکه تصمیم نهایی خود را اتخاذ کند. کنگره شاخه جوانان و دانشجویان حزب اعتماد ملی محفلی شد که غلامحسین کرباسچی با تفالی به حافظ تصمیم نهایی‌اش را اعلام کرد و چند روز پس از آن حکم ریاست بر ستاد انتخابات مهدی کروبی را دریافت کرد. هرچند او هنگامی که در برابر خبرنگاران قرار گرفت تاکید کرد عنوان ریاست را نمی‌پسند و بنابراین اعلام کرد: «بنده بنابر درخواست آقای کروبی به عنوان مشاور هستم و اگر چیزی به عقلم برسد به نیروهایی که در ستاد حضور دارند می‌گویم ولی کوچک‌تر از آن هستم که اختیار تام داشته باشم و در ریاست قرار گیرم.» با حضور کرباسچی فعالیت ستاد اجرایی انتخابات مهدی کروبی وارد مرحله تازه‌ای شد و قبل از هر رویدادی سیدرضا نوروززاده به عنوان قائم‌مقام کرباسچی در ستاد معرفی شد. هر روز که می‌گذرد معاونت‌ها و کمیته‌های جدیدی تشکیل می‌شود و فعالیت‌ها شکل جدی‌تری به خود می‌گیرد.

نوروززاده، قائم‌مقام ستاد

معاونت امور زنان اولین رکنی بود که با مسوولیت جمیله کدیور فعالیت خود را شروع و حتی دیدارهای متعددی را برگزار و دفتر فعالیت‌های خود را ساماندهی کرد. معاونت تبلیغات و اطلاع‌رسانی نیز با مسوولیت تقی کروبی فعالیت خود را جهت هماهنگی امور تبلیغات و راه‌اندازی سایت شخصی کروبی آغاز کرده است. تاکید کروبی بر رعایت حقوق اقوام و مذاهب منجر به آن شده که معاونت امور اقوام و مذاهب با مسولیت رئوف قادری تشکیل و بر برنامه‌ریزی جهت دریافت و پیگیری مطالبات اقوام و مذاهب از رئیس‌جمهور آینده متمرکز شود. معاونت امور پشتیبانی با مسوولیت سیدجواد موسوی و معاونت حقوقی با مسوولیت ابراهیم امینی نیز از دیگر ارکان ستاد اجرایی ستاد انتخابات مهدی کروبی است. معاونت امور استان‌ها، ایثارگران، روحانیون از دیگر معاونت‌های ستاد انتخابات کروبی هستند که مسوول آن نیز به‌زودی معرفی خواهند شد. در عین حال به نظر می‌رسد که تعیین مسوولان ستادهای انتخاباتی استان‌ها نیز از پایتخت آغاز شده است و بنابراین الیاس حضرتی عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی به‌عنوان رئیس ستاد انتخاباتی مهدی کروبی در استان تهران انتخاب شد.

حضرتی، رئیس ستاد تهران

نگاه روز

اخطار قانون اساسی
ویترین روابط دولت و مجلس

عطاءالله مهاجرانی

نیاز به هیچ‌گونه دلیل و یا استدلالی نیست تا نشان دهیم که نامه اخطار قانون اساسی رئیس‌جمهور به رئیس مجلس بدون وجاهت قانونی و بی‌اعتبار و به تعبیر نایب رئیس مجلس شتابزده بوده است.

پاسخ رئیس مجلس درست معکوس اخطارنامه رئیس‌جمهور متنی دقیق، حقوقی، فنی و نیز همراه با ظرافت سیاسی و هوشمندی و طنزی رندانه بود؛ همه نشانه‌های استفاده از مشاوران کارآمد در حوزه‌های مربوطه.

اخطاریه رئیس‌جمهور به خوبی نشان می‌دهد که ایشان از مشاوران توانا و مناسب بهره نمی‌گیرند. شاید به نظرات معاونت حقوقی و امور مجلس خودشان هم چنان که باید توجهی ندارند، که اگر داشتند چنین محصولی به بار نمی‌آمد.

به نظرم باید در جست‌وجوی علتی برای ارسال اخطاریه بود. پیش از توضیح مثال ساده‌ای برای خوانندگان جوان که ممکن است به تفاوت دلیل و علت توجه نداشته باشند، مطرح کنم.

فرض کنید یک نفر می‌شود وزیر یا رئیس جمهور، اگر به خواهرزاده یا برادرزاده‌اش سمتی داد، علتش همان خویشاوندی است اما اگر سمت براساس توانایی و تجربه به فردی داده شد، دلیلش همان توانایی و تجربه است. حالا شما پیدا کنید مدیران علتی و دلالتی را!

به گمانم می‌توانم چند علت برای اخطارنامه بیان کرد:

یکم: آقای رئیس‌جمهور به خوبی و بار ها ثابت کرده‌اند که شتابزده‌اند. نمونه بی‌سابقه‌اش در سفر امارات، اعلام کردند که ایران برای برقراری رابطه با مصر آماده است، و لو همان فردا صبح! وزیر خارجه مصر در پاسخ ایشان ابراز داشت که رابطه نیاز به مقدماتی دارد که هنوز انجام نشده است! از همان روز اعلام آمادگی برای برقراری رابطه تا به امروز یک سال و نیم می‌گذرد و هنوز در مرحله مقدمات مقدماتیم و البته مصر هم تا توانست در منافع منطقه‌ای آمریکا و اسرائیل ذوب شد.

درباره بودجه، شتابزدگی در اعلام اخطار قانون اساسی از همان سطر اول نامه پیداست. ایشان به قانونی درباره وظایف ریاست‌جمهوری استناد کرده‌اند که از بن تغییر یافته است و در یک کلام رئیس‌جمهور دیگر مسوول تنظیم روابط سه قوه نیست.

علاوه برآن دولت بودجه را با تاخیر چهل روزه به مجلس تقدیم کرد که این دیگر ضد شتابزدگی است؛ آن هم بودجه‌ای که انصافا مجلس از خود تدبیر درخشانی نشان داد تا کار دولت و کشور معطل نماند. از آغاز انقلاب تا به امسال چنین بودجه غریبی تقدیم مجلس نشده بود.

مطابق برنامه سوم توسعه بودجه باید تا پنجم آذرماه هر سال باید تقدیم مجلس شود. این تاریخ با توجه به آیین‌نامه مجلس تغییر کرد و براساس ماده ۲۱۶ آیین‌نامه بودجه باید تا ۱۵ آذرماه تقدیم مجلس شود. بودجه در ۲۵ دی‌ماه تقدیم شد. برخی نمایندگان هم مثل آقای نصیرپور در این باره به دولت تذکر دادند. این نکته هم گفتنی است که در بسیاری از کشورها بودجه را یک‌سال پیش از اتمام زمان بودجه فعلی‌شان تصویب می‌کنند. سال‌ها است که بودجه ما مثل مشق شب آخر نوشته می‌شود.

دوم: مجلس با تدبیر وجه تبلیغاتی - تبلیغات انتخابات ریاست‌جمهوری - را از بودجه حذف کرد، البته با دلایل کارشناسی؛ منتها نگاه دولت سیاسی بوده است. از این رو اخطاریه هم به جای این که لحن آرام و دقیق حقوقی و فنی داشته باشد، از همان آغاز فریاد می‌زند که متنی سیاسی است. اساسا علت صدور اخطاریه به گمانم همین بوده است.

سوم: رئیس‌جمهور نمی‌تواند اعلام کند که قانونی را نمی‌تواند اجرا کند. با چنین رویه‌ای که دیگر سررشته کارها از هم گسیخته می‌شود و سنگ روی سنگ بند نمی‌شود. نسبت میان رئیس‌جمهور و مجلس نسبت میان مامور و آمر است. مردم فردی را برای اجرا انتخاب می‌کنند و جمعی را برای تصویب قوانین. تشخیص عدم مغایرت قوانین با قانون اساسی هم بر عهده شورای نگهبان است.

چهارم: آقای رئیس‌جمهور باید منطقا این احتمال را موجه بدانند، ممکن است در انتخابات ریاست‌جمهوری به هر دلیلی ایشان آرای لازم را کسب نکنند و فرد دیگری رئیس‌جمهور شود، که درست برعکس رویه ایشان معتقد به قانون‌مداری و بازگشت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی باشد. در این صورت به مصلحت ایشان و دولت نیست که در این ماه‌های آخر کشور را به تقابل دولت و مجلس بکشانند.

بگذارید این نکته را هم ناگفته نگذارم! هیچ وقت در تاریخ دولت و مجلس، رابطه دولت و مجلس این اندازه بی‌سامان نبوده است؛ بی‌سامانی ای که ویترینش همان اخطاریه قانون اساسی است.

چهره روز

حسینیان، رئیس احتمالی کمیسیون سیاست داخلی و شوراها

اعتماد ملی: روح‌الله حسینیان از نمایندگان حامی دولت در مجلس درصدد است ریاست کمیسیون جدید به نام «کمیسیون سیاست داخلی و شوراها» را برعهده گیرد. این کمیسیون شهریور امسال در جریان اصلاح آیین‌نامه داخلی مجلس و با تفکیک مسائل مربوط به سیاست داخلی از کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی تشکیل شد و مسائلی همچون اصلاح قانون انتخابات، اصلاح قانون شوراها و انتخابات ریاست‌جمهوری و نظارت بر انتخابات شوراها در حیطه وظایف آن خواهد بود. خبرآنلاین گزارش داده که حسینیان هنوز برای تغییر عضویت خود از کمیسیون فرهنگی به این کمیسیون جدیدالتاسیس، اجازه اعضای کمیسیون فرهنگی و حدادعادل رئیس این کمیسیون را کسب نکرده است. محمدرضا میرتاج‌الدینی عضو هیات‌رئیسه مجلس از تشکیل نخستین جلسه کمیسیون جدید سیاست داخلی و شوراها در روز چهارشنبه این هفته خبر داد و با اشاره به درخواست عضویت ۱۷ نفر از نمایندگان در این کمیسیون گفت: سه نفر از نمایندگان مجلس که به عضویت هیات عالی نظارت بر انتخابات شوراها درخواهند آمد نیز توسط این کمیسیون انتخاب می‌شوند. تمامی امور مربوط به شوراها و شهرداری‌ها، احزاب و گروه‌های سیاسی و عملکرد وزارت کشور، استانداری‌ها، فرمانداری‌ها و شهرداری‌ها نیز در حیطه وظایف این کمیسیون است.

در این کمیسیون نمایندگانی چون اسدالله بادامچیان، مهدی کوچک‌زاده، سیدمحمدرضا میرتاج‌الدینی، حسین فدایی، علی‌اصغر زارعی و فاطمه آجرلو درخواست عضویت داده‌اند؛ از این رو جزو کمیسیون‌هایی است که حامیان دولت احمدی‌نژاد بیشترین اقبال را به آن نشان داده‌اند و با توجه به حیطه عملکرد آن که بیشتر حول احزاب و گروه‌های سیاسی، فرمانداری‌ها و شهرداری‌ها و اصلاح قوانین انتخاباتی است می‌توان دلیل این استقبال را دریافت. در بین اسامی نمایندگان داوطلب عضویت در این کمیسیون نام هیچ‌یک از نمایندگان عضو فراکسیون اقلیت دیده نمی‌شود و بنابراین ریاست احتمالی حسینیان بر آن بدون رقابت خاصی پیش‌بینی می‌شود. اواسط اسفند موسی قربانی عضو هیات‌رئیسه مجلس اعلام کرد کمیسیون شوراها و امور داخلی که باید طبق آیین‌نامه جدید مجلس تشکیل گردد هنوز به حدنصاب نرسیده است.

وی در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران درخصوص تشکیل دو کمیسیون شوراها و امور داخلی و کمیسیون اصل ۹۰ بر اساس آیین‌نامه داخلی جدید مجلس گفت: تاکنون ۱۵ نفر برای عضویت در کمیسیون شوراها و امور داخلی اعلام آمادگی کرده‌اند. طبق آیین‌نامه جدید مجلس باید جلسه مشترکی بین متقاضیان عضویت در این کنفرانس و هیات‌رئیسه مجلس تشکیل گردد و حدنصاب کمیسیون به رای گذاشته شود.

آنچه هیات‌رئیسه پیشنهاد داده این است که حدنصاب کمیسیون شوراها ۱۸ نفر باشد که تاکنون ۱۵ نماینده تمایل خود را برای عضویت در این کمیسیون اعلام کرده‌اند و طبق آنچه ما پیشنهاد کرده‌ایم هنوز به حدنصاب ۱۸ نفر نرسیده است اما تا زمانی که این جلسه مشترک برگزار نشود، این حدنصاب نهایی تلقی نخواهد شد.

نگاه حقوقدان

جایگاه اخطار قانون اساسی

هوشنگ پوربابایی*: ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران، روز گذشته و در پی تصویب قانون بودجه توسط مجلس شورای اسلامی، مبادرت به تنظیم و ارسال مرقومه‌ای به مجلس که حاوی اخطار قانون اساسی بود کرده که لازم است وجیزه‌ای در این خصوص براساس قوانین مدون مطرح شود:

مطابق اصل ۱۱۳ قانون اساسی، «مسوولیت اجرای قانون اساسی برعهده رئیس‌جمهور می‌باشد» مطابق نظر تفسیری شماره ۸۲۵۵/ش مورخ ۵۹/۹/۱۲ شورای محترم نگهبان که ابراز می‌دارد: «رئیس‌جمهور با توجه به اصل ۱۱۳ حق اخطار و تذکر دارد و این موضوع منافاتی با بند ۳ اصل ۱۵۶ قانون اساسی - نظارت بر حسن اجرای قوانین توسط قوه قضاییه - ندارد، رئیس‌جمهور حق اخطار نقض قانون اساسی را دارد.» اما آنچه که باعث صدور چنین اخطاری شده، نص صریح اصل ۵۲ قانون اساسی است که ریاست محترم جمهوری با توسل به آن از اختیارات تفویضی مندرج در اصل ۱۱۳ درصدد تذکر به مجلس برآمده است.

مطابق اصل ۵۲ «بودجه سالانه کل کشور به ترتیبی که در قانون مقرر می‌شود از طرف دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌گردد.»

اصل قانونی بودن بودجه، یکی از بنیانی‌ترین اصول جاری در بودجه و در علوم مالی تلقی می‌شود. این اصل دارای دو وجه است:

الف - اصل حاکمیت ملی: پرداخت‌کننده هزینه‌های عمومی، مردم همان کشور هستند، لذا نمایندگان مردم به نمایندگی و وکالت از طرف آنان این حق را دارند که از طرف ولی‌نعمتان خود و نسبت به آنچه که از جیب موکلانشان هزینه می‌شود تصمیم‌گیری کنند. تایید، رد و اصلاح ازجمله اموری است که می‌توان داخل در این تصمیمات دانست.

ب - اصل تفکیک قوا: دولت همانگونه که در اصل ۵۲ اشاره شده وظیفه «تهیه بودجه» را به‌عهده دارد یعنی با امکاناتی که در اختیار دارد و با برآورد دخل و خرج، لایحه بودجه را تهیه و به مجلس تقدیم می‌دارد. این از آن رو است که قوه مجریه به‌عنوان بالاترین دستگاه اجرایی و دارنده قدرت عمومی و از طریق سازوکارهای مقتضی، می‌تواند معیار و مقدار درآمد و هزینه‌های جاری را تهیه و ارائه کند به این معنا که سایر قوا، چنین قدرت اجرایی‌ای را نداشته و قادر به تهیه بودجه سالیانه نیستند.

اما «تهیه بودجه» با «رسیدگی و تصویب» آن متفاوت است. انجام امور کارشناسی، از شرایط و لوازم رسیدگی به یک موضوع تخصصی و تصویب موضوع موخر و فرع بر رسیدگی است به این معنا که نمی‌توان انتظار رسیدگی و بررسی دقیق موضوعی را از هر شخص- حقیقی یا حقوقی- داشت فارغ از آنکه نظرات تخصصی و کارشناسی را در آن لحاظ کرد یا آنکه طرح و لایحه‌ای را مصوب کرد بدون آنکه رسیدگی تخصصی را از آن فارغ داشت.

بدین‌روی وظیفه دولت «تهیه بودجه» و وظیفه مجلس «رسیدگی و تصویب بودجه» است و هر قسمت از لایحه بودجه که مخالف قانون اساسی باشد، شورای نگهبان بر اساس وظیفه نظارتی از تایید آن خودداری می‌ورزد.

اخطار رئیس‌جمهور در این بخش توجیه قانونی ندارد و لایحه بودجه پس از تایید شورای نگهبان یا مراجع دیگر همچون مجمع تشخیص مصلحت در صورت اختلاف مجلس و شورای نگهبان برای دولت و سایر دستگاه‌ها به‌عنوان قانون لازم‌الاجرا است.

*** وکیل پایه یک دادگستری**

ایستگاه

آزادی زیر برق قمه؟

فرهمند علیپور

«چند نفر سعی می‌کردند هر طور که شده در مسجد را ببندند، یکی از آنها می‌گفت در را ببندید تا بقیه بچه‌ها برسند، وقتی می‌خواستم مانع بسته شدن در شوم متوجه شدم یکی از آنها با خود قمه دارد، قمه را گرفتم و او را تحویل نیروهای انتظامی دادم.» این روایت یکی از محافظان ارشد مهدی کروبی بود که در مورد حادثه مسجد مهدیه همدان نقل می‌کرد.

وقتی شعارهای «مرگ بر منافق» و «مرگ بر ضدولایت فقیه» را از زبان این گروه سازمان‌یافته می‌شنیدم با خود فکر می‌کردم مگر در کارنامه کروبی چه دیده‌اید که در دانشگاه روی او می‌بندید و گروهی حرفه‌ای را شهر به شهر در پی‌اش راه می‌اندازید تا مگر صدایش را مردم نشنوند؟ به جز کلام امام(ره) از چه چیزی حرف می‌زند که مایه نگرانی شما شده و قصد جانش می‌کنید و در مسجد بر رویش می‌بندید؟ مگر محمد خاتمی در هشت سال از عمر ۳۰ ساله نظام، جز عزت و سربلندی ایران در جهان و پیوند دوباره خستگان و مأیوسان عملکردهای نابخردانه، تنگ‌نظرانه و نامردمانه برخی مسوولان به نظام جمهوری اسلامی کار دیگری کرده است که باید در امامزاده را بر سخنرانی وی در شیراز ببندید؟

مگر در جمهوری اسلامی قرار نبود که مارکسیست‌ها هم در دانشگاه‌ها کرسی داشته باشند؟ مگر ایران را در کلمبیا آزادترین کشور جهان نمی‌خوانید؟ مگر نمی‌گویید که مقام‌های آمریکا- آنکه شیطان بزرگ است- بیایند و به راحتی در دانشگاه‌های ایران سخنرانی کنند؟ چرا صد روز مانده به انتخابات برای آنها که عمرشان را برای انقلاب و نظام نهادند برق قمه نشان می‌دهد و در خانه خدا و کانون فکر و دانش می‌بندید و شهرآشوبی می‌کنید؟

تکفیر کردن و تهمت بی‌دینی زدن به رقیبان سیاسی در جمع‌های مومنان جوان و ساده‌دل و برآشوب کردن و تشویق به اخلال و تشنج، آن هم در هنگامه انتخابات ریاست‌جمهوری چیزی نیست جز ابزاری کردن دین و کوبیدنش بر سر رقیب. «همیشه بی‌سوادها و نادان‌ها و جاهل‌ها وقتی که در مقابل دانشمندها، باقدرت‌ها و باهنرها قرار می‌گیرند و می‌بینند جامعه برای اینها احترام قائل است، آثار علمی‌اش را می‌بینند، ابزار دیگری که ندارند، اگر بگویند بی‌سواد است، آثار علمی‌اش را می‌بینند، اگر بگویند بی‌عقل است عقلش را دارند می‌بینند، چه بگویند؟ آخرش می‌گویند این دین ندارد، این کافر است، این مسلمان نیست.» (شهید مطهری، سیری در سیره ائمه اطهار، ص ۴۴)

البته سوابقی از این دست نه‌تنها در ۸ سال دولت اصلاحات خصوصا سال‌های اولیه به وفور و به عبارتی مشهور «هر روز یک بار» مشاهده می‌شد، که متاسفانه در تاریخ اسلام نیز جایگاه و سابقه‌ای پررنگ دارد. شهید مطهری، «حاصل عمر» امام(ره) در مقدمه کتاب عدل الهی به مناقشه اشاعره و معتزله می‌پردازد؛ پیروان مکتب معتزله خود را پایبند به سنت نبوی و معتزله‌ای ها را «روشنفکرانی ضد سنت» می‌دانستند؛ «اختلاف دید و نگرش معتزله و اشاعره هیچ‌گونه ربطی به میزان پایبندی آنها به دین اسلام ندارد. معتزله عملا از اشاعره نسبت به اسلام دلسوزتر، پایبندتر و فداکارتر بودند. معمولا نهضت‌های روشنفکری، هرچند از یک خلوص کامل برخوردار باشند، در مقابل متظاهران به تعبد و تسلیم، ولو اینکه از هر نوع صفا و خلوص نیت بی‌بهره باشند، مورد چنین اتهاماتی در میان عوام واقع می‌شوند» (مجموعه آثار، جلد یک، ص ۴۵)

امروز بار دیگر صدای پای گروه‌های خودسر، پس از چند سالی که از عرصه به دور و سرگرم کارهای اجرایی شده بودند به گوش می‌رسد، منتها با اندکی تفاوت؛ آن هم اینکه این بار باتجربه‌تر و سازماندهی‌تر شده و با حمایت‌های بیشتری وارد میدان شده‌اند و حاضر نیستند در رقابتی سالم جوانمردانه حاضر شوند. وظیفه اصلاح‌طلبان این است که با درس‌گیری از ۸ سال دولت اصلاح‌طلب در چارچوب قانون و مشی مصلحانه، محکم‌تر از پیش در صحنه بمانند و به قول شیخ اصلاحات اگر دانشگاه و مسجد را بر آنها ببندند در خیابان‌ها و کوچه‌ها از اهداف انقلاب و حقوق ملت بگویند و مانع شوند تا سرنوشت انقلاب به دست نااهلان بیفتد.